

Visstandcontrole

Locatie: Plas van Helsdingen

Datum: 7 en 8 maart 2019

Opdrachtgever: HSV De Reiger

Uitvoerder: Visserijbedrijf Kalkman

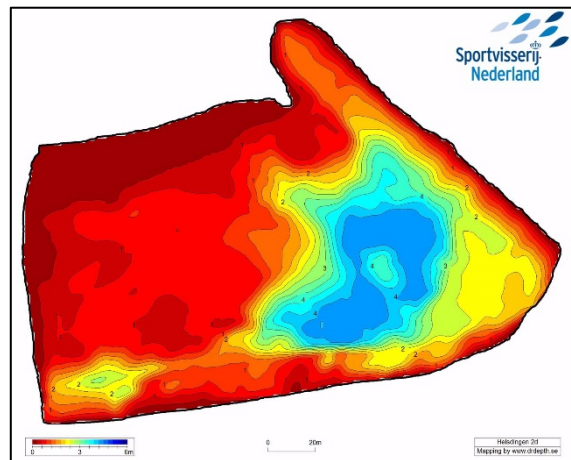
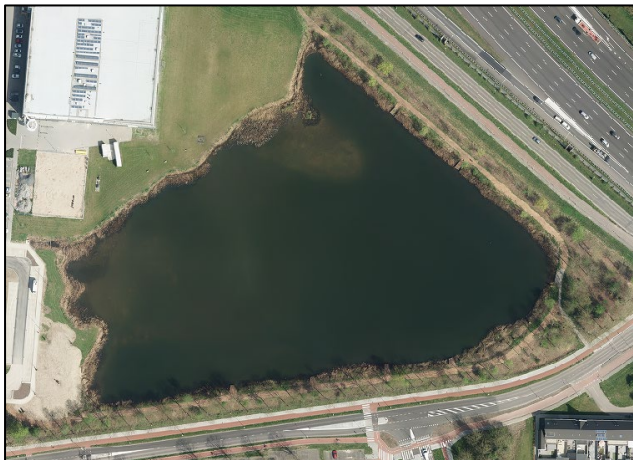

Op donderdag 7 en vrijdag 8 maart is in opdracht van hengelsport vereniging De Reiger, in samenspraak met gemeente Vijfheerenlanden en sportvisserij Nederland, de plas van Helsdingen opgevisst. Deze opvisning had twee doelen:

- Controle van de huidige visstand
- Controle op illegale uitzet van meerval

1. Locatie

De plas van Helsdingen is van oudsher een recreatie plas. Deze waterpartij is een afgesloten water waar altijd een gezonde visstand op heeft gezeten met een bijzonder bestand van grote karpers. Na de bouw van de nieuwe sporthal Helsdingen is de put deels gedempt en ondieper gemaakt. Dit resulteert er in dat aan het noordwestelijke deel een grote ondiepte is ontstaan. Door deze ondiepte warmt het water sneller op en is er in de zomers meer last van planten/algen groei. Na de opvisning in 2015 is in overleg met sportvisserij Nederland besloten om graskarper uit te zetten om deze overtollige plantengroei tegen te gaan. Dit heeft positief resultaat met zich mee gebracht. Op afbeelding 1 is een luchtfoto te zien van de put en op afbeelding 2 de dieptekaart te zien die gemaakt is door sportvisserij Nederland. Afbeelding 3 geeft de uitstraling van de plas weer.

2. Visstand

De laatste jaren is er in de zomermaanden steeds vaker last geweest van vissterfte onder met name de karpers. De watertesten wijzen uit dat er geen schrikbarende waarden in het water zitten en de oorzaak is vooralsnog onbekend. Wel is hier sportvisserij Nederland van op de hoogte gebracht. Naast deze vissterfte is er een sterke afname gezien van met name de kleinere vissen. De vangsten liepen sterk terug en voornaamste vangst werd de zeelt.

3. Uitvoering opvissing

De opvissing, uitgevoerd door Visserijbedrijf Kalkman uit Moordrecht, is uitgevoerd in twee fases. Allereerst is er een net gespannen over het midden van de plas om het ondiepe en het diepe deel van het water te scheiden met elkaar. Op de donderdag is eerst het ondiepe deel afgevist. Dit is gedaan door driemaal een zegen van drie en een halve meter diep door het water te trekken en de rietkragen zijn afgevist met behulp van puls.

Op de vrijdag is het diepere deel van de plas afgevist. Hiervoor is gebruik gemaakt van een zegen van zeven meter diep. Deze is in totaal vier maal door het water gehaald. Daarnaast zijn ook hier alle oevers/rietkragen afgevist met behulp van puls.

Op de oever hebben vrijwilligers van de hengelsportvereniging De Reiger de gevangen vissen gemeten, gewogen en vervolgens uitgezet in een doormiddel van een net afgezet stuk water.

4. Resultaten opvissing

De resultaten van de twee dagen waren zeer verschillend. Op het ondiepe werd vrijwel niets gevangen, met de drie zegengangen werden respectievelijk vier, zeven en twee vissen gevangen. Door middel van de puls werd één kleine snoek uit het riet gehaald.

De tweede dag bracht meer vis met zich mee. Via de puls werden enkele kleine zeeltjes en een aantal snoekjes uit de rietkragen gehaald. De vier zegengangen haalden grotere hoeveelheden vis binnen van 12 verschillende vissoorten.

4.1 Kleine vis

Bijzonder opvallend is dat er vrijwel geen kleine vis gevangen is. In totaal van de 101 vissen die gevangen zijn, waren er maar dertien onder de 25 centimeter. Dit waren baarsjes, blikjes en zeeltjes. Voor een water van dit formaat en de wijze van afvissen is dit een zeer summier resultaat.

4.2 Meerval

In de zomer van 2018 ging het gerucht onder de vissers dat er illegaal meerval uitgezet was in de plas. Nadat er vervolgens ook meldingen kwamen van meerval vangst op de plas werd er een noodoproep uitgedaan om te waarschuwen voor de risico's van het uitzetten van grote meerval in een kleinere afgesloten put. Een van de doelen van deze opvissing was dan ook om deze vissen te vangen en te verwijderen uit het water. Tijdens de opvissing zijn er vier meervallen gevangen tussen de 97cm en 123cm gevangen. Vermoedens zijn dan ook dat de kleine hoeveelheid ondermaatse vis deels te danken is aan de grote meervallen die zich op hielden in deze plas. De vissen zijn meegenomen door Kalkman.

4.3 Resultaten

Zoals bovenstaand al genoemd, zijn er in totaal in twee dagen tijd 101 vissen gevangen. Er zijn zeven zegengangen getrokken en twee rondes gemaakt met de puls. De laatste twee zegengangen op beide dagen leverden twee vissen op per gang, waardoor te concluderen is dat de meeste vissen al gevangen waren. De schatting van Kalkman is dat er in totaal 80% van het visbestand opgevist is.

In onderstaande tabel zijn de samengevoegde resultaten te zien. Wat opvalt, is dat er voornamelijk vissen zijn boven de 40 centimeter. Daarnaast bestaat nagenoeg de helft van de bestaande visstand uit zeelt. Een feit dat tevens gemeld dient te worden is dat de netten vol zaten met Amerikaanse rivierkreeften en hier en daar wat mossels. In de bijlage is de totale lijst van vissen, inclusief grootte en bij een gedeelte ook het gewicht aangegeven. Het totale gewicht van de gevangen vis ligt geschat op ongeveer 360 kilo. Uitgaande van de opvisning van 80% van het visbestand is te concluderen dat er ongeveer 450 kilo vis op dit water zit.

	Baars		Blik		Brasem		Giebel		Graskarper		Karper - Kruis		Karper - Schub		Karper - Spiegel		Meerval		Snoek		Steur		Zeelt	
	Lengte	Lengte	Lengte	Gewicht	Lengte	Lengte	Gewicht	Lengte	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht	Lengte	Gewicht
Aantal	8	3	2		1	1			4		5		9		4		12		5		47			
Gemiddelde	12,25	14,67	59,00		44,00	80,00			50,25	3,00	77,00	8,62	73,22	9,52	109,25	9,88	54,54		83,00	2,52	46,52			
Grootste	13	22	60	3,2	44	80	5,9		56	3,7	87	12	82	13,8	123	12,7	78	4,7	91	3,8	54	2,3		
Kleinste	11	10	58		44	80			46		69		63		97		33,5		77		9,5			

4.4 Vergelijking met opvisning 2015

De resultaten van de opvisning in 2015 waren als volgt:

	Baars	Brasem	Giebel	Karper	Snoek	Zeelt
Aantal	402	285	1	1	33	64
Grootste (cm)	15	64	42	86	82	55
Kleinste (cm)	4	8	42	86	19	4

In de jaren hierop volgend zijn er karpers, graskarpers en steuren uitgezet, wat in ieder geval de grotere diversiteit aan vis verklaart. Wat voornamelijk opvalt is naast de vermindering van hoeveelheid vis, dat vooral de kleinere vis is verdwenen (baars), alsmede de brasem. Een van de bevindingen ten opzichte van de vissing is dat de steur, die uitgezet is op twee à drie kilo, eigenlijk niet tot nauwelijks gegroeid is. Dit zou kunnen komen doordat er niet voldoende voedsel te vinden is voor deze vissen.

4.5 Aalscholvers

Een van de redenen van het gebrek aan kleine vis, is vermoedelijk de vraat van aalscholvers. De kleine vis, bliek en snoek, hadden allemaal snavelschades van vermoedelijk aalscholvers. Daarnaast hadden de grotere vissen, zoals de zeelt net boven de 40 centimeter ook veel snavelschade, voornamelijk op de staart. Dit wil zeggen dat de vissen zwaar onder druk staan van deze predatoren. Waarschijnlijk hebben de vissen onder water dan ook te weinig schuilmogelijkheden tegen de aalscholvers.

5. Conclusie

De huidige visstand van de plas van Helsdingen is niet op het gewenste niveau. De vangsten gaan hard achteruit en de plas raakt uit trek bij de sportvissers. Het is verontrustend dat er een gebrek is aan vis onder de 40 centimeter. De hoop is dat door het verwijderen van de meerval de kleinere vis een grotere kans krijgt om zich te vestigen. Daarnaast zal er onderzoek gedaan worden in hoeverre er oplossingen zijn om schuilplaatsen te vinden voor de vissen tegen de aalscholvers.

Een andere oplossing voor dit water is om een exclusieve karper/zeelt/steur vijver van te maken waarbij er regelmatig bijgevoerd wordt om te waarborgen dat er voldoende voedsel is voor het visbestand. In dit geval zullen de kleinere vissen een welkome bijkomstigheid zijn, maar geen focuspunt voor het visbestand.